

Lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Inledande bestämmelser

1 §

[4001] Denna lag innehåller bestämmelser om Tullverkets befogenheter vid införsel eller utförsel över Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (EU-land).

2 §

[4002] Kontroller enligt denna lag får inte utformas på sådant sätt att urvalet av vad och vem som kontrolleras sker slumpmässigt.

3 §

[4003] Lagen är tillämplig endast beträffande följande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel (Kontroll av strategiska produkter [101] o.f.), och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd (Kontroll av strategiska produkter [2401] o.f.),

2. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64) (Smugglinglagen m.m. [1701] o.f.),

3. vapen och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67) (Import- och exportföreskrifter [7301] o.f.),

4. injektionssprutor och kanyler,

5. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel (Import- och exportföreskrifter [4941] o.f.),

6. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nithandskar, batonger, karatepinnar, blydagg, spikkclubbor och liknande,

7. kulturföremål som avses i 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950) (Import- och exportföreskrifter [5544] o.f.),

8. hundar och katter för annat ändamål än handel,

9. spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker, teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt alkohollagen (2010:1622) (Import- och exportföreskrifter [3801] o.f.), samt tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare vid kontroll av åldersgränsen i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (Import- och exportföreskrifter [9601] o.f.),

10. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,

11. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,

12. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införsel och utförsel av barnpornografi (Import- och exportföreskrifter [9701]),

13. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor (Import- och exportföreskrifter [5201] o.f.),

14. varor som ska beskattas enligt lagen (2014:1470) om beskattning av viss privatinförsel av cigaretter (Skatter m.m. [4321] o.f.),

15. sprängämnesprekursorer enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer (Import- och exportföreskrifter [7581] o.f.) och 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (Import- och exportföreskrifter [7587 B]),

16. explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (Import- och exportföreskrifter [7501 o.f.]). *Lag (2019:2090)*.

4 §

[4004] Den som för in en vara från ett annat EU-land till Sverige ska anmäla varan till Tullverket om varan omfattas av ett förbud mot införsel eller ett villkor för införsel som inte är uppfyllt eller om varan förs in med stöd av ett tillstånd som meddelats på grund av en oriktig uppgift eller en utelämnad föreskriven uppgift. En sådan anmälan ska göras också av den som för ut en vara från Sverige till ett annat EU-land om varan omfattas av ett förbud mot utförsel eller ett villkor för utförsel som inte är uppfyllt eller om varan förs ut med stöd av ett tillstånd som meddelats på grund av en oriktig uppgift eller en utelämnad föreskriven uppgift.

Den som från ett annat EU-land till Sverige för in eller från Sverige till ett sådant land för ut en vara som avses i 3 § 1, 3, 8, 10 eller 11, eller 15 när det gäller tillståndspliktiga sprängämnesprekursorer enligt 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (Import- och exportföreskrifter [7587 B]), ska dock alltid anmäla varan till Tullverket.

Anmälan enligt första stycket ska göras utan dröjsmål till närmaste bemannade tullkontor. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Tullverket får meddela närmare föreskrifter om anmälningsskyldigheten enligt första och andra styckena. *Lag (2016:269)*.

Till 3 st

Anm. Se [4058] och [4103].

Tullverkets kontrollverksamhet

5 §

[4005] Var och en är skyldig att stanna på en tulltjänstemans anmaning. Sådan anmaning får ges

1. den som i omedelbart samband med inresa till Sverige från ett annat EU-land eller vid utresa från Sverige till ett sådant land befinner sig i omedelbar närhet av gränspassage, om det behövs för att möjliggöra sådan kontroll som avses i 7 §,

2. den som anträffas i trakterna invid Sveriges landgräns mot ett annat EU-land, eller kuster, eller i närheten av eller inom flygplats eller annat område som har direkt trafikförbindelse med ett annat EU-land, om det finns anledning anta att han medför en vara som avses i 3 §, och att han inte fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 4 §.

En anmaning enligt första stycket 2 får ges endast om det behövs för att möjliggöra kontroll enligt 7 § och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.

6 §

[4006] Den som enligt 5 § är skyldig att stanna, skall på en tulltjänstemans begäran lämna de uppgifter och visa upp de handlingar som behövs för kontroll enligt 7 §.

7 §

[4007] För kontroll av att sådana förbud eller villkor som anges i 4 § första stycket iakttagits samt för kontroll av att anmälningsskyldigheten enligt 4 § andra stycket eller

deklarationsskyldigheten enligt lagen (2014:1470) om beskattning av viss privatinförsel av cigaretter (Skatter m.m. [4321] o.f.) fullgjorts riktigt och fullständigt, får en tulltjänsteman undersöka

1. transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras vid införsel från eller utförsel till ett annat EU-land,

2. bagage, såsom resväskor och portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av en resande vid inresa från eller utresa till ett annat EU-land, eller av den som kan anmanas att stanna enligt 5 § första stycket 2.

Ytterligare bestämmelser om befogenheter bl.a. avseende kroppsvisitation och kroppsbesiktning finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.). *Lag (2014:1497)*.

Anm. Diplomater, se [2833:4].

8 §

[4008] En tulltjänsteman får undersöka postförsändelser, såsom paket, brev och liknande försändelser, och motsvarande försändelser förmedlade av kurirföretag, för att kontrollera om sådana förbud eller villkor som anges i 4 § första stycket iakttagits och om anmälningsskyldigheten enligt 4 § andra stycket fullgjorts.

En försändelse enligt första stycket får öppnas, om det finns anledning att anta att den innehåller en vara som avses i 3 § och att denna vara kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.) samt försändelsen finns hos Tullverket, på ett utväxlingspostkontor eller vid ett kurirföretags första sorteringsterminal. *Lag (2016:269)*.

9 §

[4009] Beslut om att med stöd av 8 § öppna postförsändelser och försändelser förmedlade av kurirföretag som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket. Om en försändelse innehåller ett förtroligt meddelande, ska detta omedelbart avslutas och skickas vidare till mottagaren. *Lag (2016:269)*.

10 §

[4010] En försändelse som öppnas med stöd av 8 och 9 §§ får inte undersökas närmare än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med undersökningen.

Protokoll skall föras över undersökningen. Av protokollet skall framgå ändamålet med undersökningen och vad som har kommit fram vid denna.

Har en försändelse öppnats skall adressaten och, om det är möjligt, avsändaren underrättas så snart som möjligt, om inte särskilda skäl talar emot det.

11 §

[4011] En cheftjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får besluta att en postförsändelse som kommer från ett annat EU-land ska hållas kvar av postbefordringsföretaget, om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.), och

2. det är nödvändigt för att beslag ska kunna ske.

Ett beslut om kvarhållande ska gälla en begränsad, kortare tid. Beslutet får verkställas omedelbart, men ska snarast prövas av chefen för Tullverket.

Postbefordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket till verket överlämna en försändelse som kvarhållits enligt första stycket. *Lag (2016:269)*.

12 §

[4012] Polismyndigheten och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om Tullverket och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också Polismyndigheten och en polisman samt Kustbevakningen och en kustbevakningstjänsteman.

Ett befordringsföretag är skyldigt att göra anmälan till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.) och att på begäran av Tullverket överlämna en sådan försändelse till verket. *Lag (2014:673)*.

13 §

[4013] Vid kontroll enligt denna lag ska den vars uppgifter ska kontrolleras, eller för vars räkning varan införs eller utförs, ge den som verkställer kontrollen tillfälle att undersöka varan och transportmedlet och utan kostnad tillhandahålla de varuprov som behövs. Den som utför kontrollen ska också lämnas tillträde till de lokaler och andra utrymmen som används för den transport, förvaring eller verksamhet som kontrollen avser.

Den vars uppgifter ska kontrolleras eller för vars räkning varan införs eller utförs ska svara för den transport av varan som behövs samt för uppackning och återinpackning. Samma person ska även tillhandahålla någon som hjälper till vid provtagning och vägning. Den som åsidosätter dessa skyldigheter ska enligt beslut av Tullverket ersätta staten för dess kostnader för åtgärderna i fråga. Vad som sägs i 2 kap. 16 § [1931] tullagen (2016:253) om indrivning av tull ska gälla även sådan ersättning. Tullverket får besluta om befrielse helt eller delvis från ersättningsskyldigheten. *Lag (2016:269)*.

14 §

[4014] Transportföretag, som befordrar resande från ett annat EU-land, skall utan kostnad för staten ställa de lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande som enligt vad Tullverket bedömer behövs för undersökning av resgods och fordon som resande för med sig, för förhör och kroppsvisitation av resande samt för tullpersonal under uppehåll i tjänstgöringen. *Lag (1999:434)*.

15 §

[4015] Transportföretag som befordrar varor, passagerare eller fordon till eller från Sverige skall på begäran av Tullverket skyndsamt lämna de aktuella uppgifter om ankommande och avgående transporter, som företaget har tillgång till. Transportföretag har endast skyldighet att lämna de uppgifter om passagerare som avser namn, resrutt, bagage och medpassagerare samt sättet för betalning och bokning.

Tullverket får begära uppgifter enligt första stycket endast om uppgifterna kan antas ha betydelse för Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.

Vad som anges i första och andra styckena ska inte gälla lufttrafikföretag som omfattas av skyldigheten att överföra uppgifter enligt lagen (2018:1180) om flygpassageraruppgifter i brottsbekämpningen. *Lag (2018:1187)*.

16 §

[4016] Transportföretag får lämna uppgifter enligt 15 § på så sätt att de görs läsbara för Tullverket genom terminalåtkomst.

Tullverket får ta del av uppgifter genom terminalåtkomst endast i den omfattning och under den tid som behövs för att kontrollera aktuella transporter. *Lag (2018:1703)*.

17 §

[4017] Tullverket får ta hand om en vara om det behövs för att genomföra en kontroll enligt denna lag. Tullverket får även ta hand om en vara på den grunden att varan inte får föras in till eller ut från landet till följd av att varan omfattas av ett sådant förbud eller villkor som avses i 4 § första stycket eller att varan förs in eller ut med stöd av ett tillstånd som föranletts av oriktig uppgift eller underlåtenhet att lämna föreskriven uppgift. Varan får därvid läggas upp på en anläggning för tillfällig lagring. De kostnader som Tullverket haft för varans uppläggning och förvaring ska ersättas av den som för in eller för ut varan.

Tullverket kan besluta att varan inte får tas ut från lagret förrän kostnaderna ersatts eller säkerhet ställts för dem.

Tullverket får besluta om befrielse helt eller delvis från ersättningsskyldigheten, om det finns särskilda skäl. *Lag (2016:269)*.

17 a §

[4018] Varor som avses i 3 § 1–7, 9, 12, 13 och 16, och som har omhändertagits enligt 17 §, får inte lämnas ut om

1. en sådan vara enligt lag eller annan författning inte får föras in i eller ut ur landet, eller

2. ett särskilt föreskrivet villkor för att varan ska få föras in i eller ut ur landet inte är uppfyllt.

Om förutsättningarna i första stycket 2 inte är uppfyllda ska den som för in eller för ut varan, eller varans ägare, ges möjlighet att uppfylla förutsättningarna eller, vid införsel, att återutföra varan. *Lag (2017:626)*.

17 b §

[4019] Ett beslut enligt 17 a § om att en vara inte får lämnas ut skall upphävas, om

1. det inte längre finns grund för ett sådant beslut,

2. ett beslut om beslag enligt 27 kap. rättegångsbalken eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.) meddelas beträffande varan,

3. varan förklaras förverkad enligt 17 c §, eller

4. det är oskäligt att inte lämna ut varan.

Den som gör anspråk på en vara som har varit omhändertagen svarar för att varan hämtas. *Lag (2003:811)*.

17 c §

[4020] Tullverket får besluta att varor som avses i 3 § 1–7, 9, 12, 13 och 16, och som har omhändertagits enligt 17 §, ska förklaras förverkade om ett beslut enligt 17 a § att en sådan vara inte får lämnas ut har fått laga kraft och ägaren, eller den som för in eller för ut varan, inte har uppfyllt förutsättningarna för in- eller utförseln eller, vid införsel, återutfört varan inom en månad från den dag då beslutet fick laga kraft.

Tullverket får även besluta att en vara som avses i första stycket ska förverkas om ett tidigare beslut om omhändertagande har upphävts enligt 17 b § och

1. ägaren inte har gjort anspråk på varan inom tre månader från den dag då beslutet om att varan inte får lämnas ut upphävdes, eller

2. ägaren, om han har gjort sådant anspråk, inte har hämtat varan inom tre månader från den dag då anspråket framställdes.

Om det finns särskilda skäl får Tullverket medge en förlängning av de tidsfrister som anges i första och andra styckena. *Lag (2017:626)*.

17 d §

[4021] När ett beslut om förverkande enligt denna lag har vunnit laga kraft, skall egendomen säljas genom Tullverkets försorg eller i den ordning som i allmänhet gäller för försäljning av förverkad lös egendom. Egendomen får i stället förstöras om

1. den inte kan säljas,
2. den kan befaras komma till brottslig användning, eller
3. den annars är olämplig för försäljning.

Vad som anges i första stycket gäller endast om inget annat är föreskrivet i lag eller annan författning. *Lag (2002:885)*.

18 §

[4022] Tullverket har rätt att göra kontrollbesök och revisioner hos den som för ut sådana varor som nämns i 3 § 1, 3 och 7 samt hos den som för in sådana varor som nämns i 3 § 3. Vid sådana kontrollbesök och revisioner tillämpas 4 kap. 26–43 §§ [1979–1996] och 7 kap. 5 § [2058] tullagen (2016:253). *Lag (2016:269)*.

Straff och vite**19 §**

[4023] Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet låter bli att

1. göra en anmälan enligt 4 § när en vara som avses i 3 § 3 eller 15 när det gäller tillståndspliktiga sprängämnesprekursorer enligt 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer förs in till Sverige,

2. stanna på en tulltjänstemans anmaning enligt 5 §, eller

3. lämna uppgifter och visa upp handlingar för en tulltjänsteman enligt 6 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar. *Lag (2014:800)*.

20 §

[4024] Ansvar enligt 19 § inträder inte om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller i lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.). *Lag (2000:1232)*.

20 a §

[4024 A] Särskilda bestämmelser om förundersökning, tvångsmedel, åtal m.m. vid brott som rör införsel eller utförsel finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.). *Lag (2000:1232)*.

21 §

[4025] Tullverket får förelägga

1. ett transportföretag att fullgöra sina skyldigheter enligt 15 §, och
2. den vars uppgifter ska kontrolleras eller för vars räkning en vara införs eller utförs enligt 13 § att fullgöra sina skyldigheter enligt samma paragraf.

Ett beslut om föreläggande enligt första stycket får förenas med vite. Sådana beslut gäller omedelbart. *Lag (2012:640)*.

Överklagande

22 §

[4026] Beslut enligt 13–15 och 17–17 d §§ samt 21 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas. *Lag (2012:640)*.